

ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ
БАЯНТАЛ СУМЫН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРАЛДААНЫ
ТОГТООЛ

2022 оны 03 сарын 10 өдөр

Дугаар 09

Лүн

“Орон нутгийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх
үйл ажиллагааг дэмжих орон нутгийн
сангийн журам”-ыг батлах тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.1, 17 дугаар зүйлийн 17.1, 17.2 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ТОГТООХ НЬ:

1. “Орон нутгийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг дэмжих орон нутгийн сангийн журам”-ыг хавсралтаар батласугай.

2. “Орон нутгийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг дэмжих орон нутгийн сангийн журам”-ын хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг сумын Засаг дарга (Г.Анхбаяр)-д, орон нутгийн сангийн гүйцэтгэлд хөндлөнгийн хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллахыг ИТХ-ын “Төсөв санхүү, эдийн засгийн хөгжлийн хороо” (Б.Мөнх-Эрдэнэ)-нд тус тус даалгасугай.

ДАРГА

С.БАСАН

Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2022 оны 23-р сарын 12-ны өдрийн
ээлжит 8-р хуралдааны 9-р
тогтоолын хавсралт

ОРОН НУТГИЙН ЧИГ ҮҮРГИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ДЭМЖИХ ОРОН НУТГИЙН САНГИЙН ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1, 17.2 дахь заалтууд нь энэхүү журмын зохицуулалтын эрх зүйн үндэслэл болно.

1.2. Орон нутгийн хуульд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг дэмжих зориулалт бүхий төсвийн бус хөрөнгөөс бүрдсэн, орон нутгийн хөрөнгийг төлөвлөх, бүрдүүлэх, захиран зарцуулах, гүйцэтгэлийг тооцох, түүнд хяналт тавихад энэхүү журмыг мөрдөнө.

1.3. Орон нутгийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг дэмжих, урьдчилан төлөвлөн нарийвчлан тооцож төсөвт тусгах боломжгүй хүчин зүйлээс шалтгаалан төсвийн жилийн явцад шаардагдаж болзошгүй төсвийн зардлыг нөхөн санхүүжүүлэх, төсвийн бус орлогын эх үүсвэрийг санаачлан бүрдүүлэхэд Орон нутгийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг дэмжих сан /цаашид "Орон нутгийн сан" гэх/-гийн зорилго оршино.

Хоёр. Орон нутгийн сангийн эх үүсвэр

2.1. Орон нутгийн сангийн орлого нь дараахь эх үүсвэрүүдээс бүрдэнэ:

2.1.1. Орон нутгийн өмчит болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн тухайн жилийн үйл ажиллагааны цэвэр ашгийн 20 хүртэл хувь;

2.1.2. Гадаад улс, олон улсын байгууллага, түүнчлэн гадаад, дотоодын аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэнээс өгсөн бүх төрлийн хандив, тусламж;

2.1.3. Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа уул уурхайн компани, аж ахуйн нэгжүүдээс нийгмийн хариуцлагын хүрээнд олгох санхүүжилт, мөнгөн тусламж;

2.1.4. Орон нутагт газрын тосны хайгуул, олборлолтын үйл ажиллагаа явуулж байгаа компани, аж ахуйн нэгжүүдээс бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу олгож буй санхүүгийн дэмжлэг;

2.1.5. Орон нутгийн төрийн байгууллагаас хуулиар хориглоогүй асуудлаар аж ахуйн үйл ажиллагаа явуулж олсон орлого;

2.1.6. Орон нутгийн өмчит байгууллагуудын актлагдсан хөрөнгийг үнэ тогтоон худалдан борлуулсны орлого;

2.1.7. Төлөвлөгдөөгүй, нэр ангилал заагдаагүй бусад орлого.

Гурав. Орон нутгийн үйл ажиллагааг дэмжих сангийн төлөвлөлт, зориулалт

3.1. Орон нутгийн санг орон нутгийн чиг үүргийг гүйцэтгэх хүрээнд тухайн орон нутгийн төсвийн бус орлогоос бүрдүүлэх боломж, чадавхийг харгалзан тухайн жилийн төсөвт урьдчилан төлөвлөж тусгах боломжгүй, санхүүгийн эх

үүсвэр дутмаг байгаа дор дурдсан төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэхэд зориулан төлөвлөнө:

3.1.1. Орон нутгийн үндсэн чиг үүрэгт хамаарах аливаа төсөл, арга хэмжээ;

3.1.2. хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин, хортон мэрэгчид тархах зэрэг байгалийн гамшигт үзэгдлийг даван туулах;

3.1.3. Үйлдвэрлэл, технологийн горим зөрчигдсөнөөс барилга байгууламж, шугам, сүлжээ, тоног төхөөрөмж эвдрэх, тээврийн хэрэгсэл сүйрэх, цацраг идэвхит болон химийн хорт бодис алдагдах зэрэг техникийн холбогдолтой томоохон осол гарсан тохиолдолд түүнийг таслан зогсоох, хохирлыг арилгах;

3.1.4. Төсвийн жилийн явцад шинээр батлагдсан хууль тогтоомж, Засгийн газрын шийдвэрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах нэмэлт зардлыг санхүүжүүлэх;

3.1.5. Төсвийн жилийн дундуур шинээр ашиглалтад орсон барилга, байгууламжийн үйл ажиллагааны болон ашиглалтын зардлыг санхүүжүүлэх;

3.1.6. Урьдчилан тооцох боломжгүй, цаг үеийн шинжтэй зарим асуудлыг шийдвэрлэхэд шаардагдах зардал /төсөвт тусгагдаагүй гадаад, дотоодын зочин, төлөөлөгчдийг хүлээн авахтай холбогдсон зардал, олон улсын болон улс, орон нутгийн чанартай уралдаан тэмцээнд оролцоход санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх зардал гэх мэт/;

3.1.7. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой байгууллагуудаас тавьсан санал хүсэлтийг шийдвэрлэх;

3.1.8. Орон нутгийн бүтээн байгуулалт, хөрөнгө оруулалтын шаардлагатай төсөл арга хэмжээг санхүүжүүлэх;

3.1.9. Залуучуудын хөдөлмөр эрхлэлт, гарааны бизнесийг дэмжих төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх;

3.1.10. Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийн тэгш ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэх зардлыг санхүүжүүлэх;

3.1.11. Тэгш ой тохиож байгаа байгууллагуудад санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;

3.1.12. Газар тариалан эрхлэх, ойжуулалтыг бий болгоход санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;

3.2.13. Цөлжилтийг бууруулах төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэх;

3.2.14. Хадлан, тэжээл бэлтгэх иргэн, аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааг дэмжихэд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;

3.2.15. Орон нутагт нэн шаардлагатай мэргэжилтэй боловсон хүчин бэлтгэхэд сургалтын төлбөрийг санхүүжүүлэх, орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажиллаж амьдрахад шаардагдах дэмжлэг үзүүлэх;

3.2.16. Сум, орон нутгийн нэрийг тив, дэлхий, улсын хэмжээнд гаргасан иргэдийг шагнах, урамшуулах, хүндэтгэл үзүүлэх;

3.2.17. Түрээсийн болон хямд өртөгтэй орон сууцны төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх;

3.2.18. Жижиг, дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдэд дэмжлэг үзүүлэх, зээлийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх;

3.3. Орон нутгийн сангийн орлогын хэмжээг энэхүү журмыг хэрэгжүүлэх зорилгын хүрээнд сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаар нийт дүнгээр нь орон нутгийн төсвийн бүрэлдэхүүн хэсэг болгон батална.

Дөрөв. Орон нутгийн сангаас хөрөнгө зарцуулах шийдвэр

4.1. Орон нутгийн сангаас хөрөнгө зарцуулахдаа тухайн шатны Засаг даргын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэн захирамж гарган шийдвэрлэнэ.

4.2.Орон нутгийн сангаас хөрөнгө гаргах тухай шийдвэрт заагдсан хөрөнгийн хэмжээ нь тухайн жилийн орон нутгийн төсөвт батлагдсан орон нутгийн сангийн нийт дүнгээс хэтрэхгүй байна.

Тав. Орон нутгийн санг санхүүжүүлэх, гүйцэтгэлийг тооцох

5.1.Орон нутгийн сангаас зардал гаргах шаардлага гарсан нөхцөлд төсөл, арга хэмжээг санаачилсан, хариуцан гүйцэтгэх байгууллага, ажилтан нь холбогдох төсөл, төлөвлөгөө, төсвийг зардлын зүйлээр хийсэн дэлгэрэнгүй тооцоог сумын Засаг даргын Тамгын газрын Санхүүгийн албанд ирүүлнэ.

5.2.Санхүүгийн алба нь ирүүлсэн төсөл, арга хэмжээг холбогдох хууль тогтоомж, журам болон тухайн үеийн зах зээлийн үнэ ханштай нийцэж байгаа эсэх, уг арга хэмжээ, төсөлд орон нутгийн сангаас хөрөнгө гаргах зайлшгүй шаардлагатай эсэхийг хянан үзэж, холбогдох газар, хэлтсээс санал авч хянуулан Засаг даргын зөвлөлийн хуралд оруулан хэлэлцүүлж захирамж гаргуулна.

5.3.Засаг даргын захирамжийг үндэслэн Санхүүгийн алба санхүүжилтийг олгоно. Санхүүжилтийг уг төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтийн онцлог, үе шатны ажлын гүйцэтгэлтэй уялдуулан бүрэн болон хэсэгчлэн олгож болно. Хэрэгжүүлж буй арга хэмжээ, төслийн онцлогоос шалтгаалан эхний ээлжинд зарим бэлтгэл ажил /материал, түүхий эд бэлтгэх гэх мэт/ хийгдэх бол урьдчилгаа олгож болох бөгөөд урьдчилгааны хэмжээ нийт зардлын 60 хувиас хэтрэхгүй. *Хувь нь 40-60 байж болно.*

5.4.Тухайн төсөл, арга хэмжээг хариуцан гүйцэтгэж байгаа байгууллага, ажилтан хөрөнгийн зарцуулалтын тайланг уг арга хэмжээг хэрэгжүүлж дууссанаас хойш 15 хоногийн дотор гаргаж, сумын Засаг даргын Тамгын газрын Санхүүгийн албанд ирүүлнэ.

5.5.Зардлын тайланг уг төсөл, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө, төсөвтэй зэргэцүүлэн гаргаж, байгууллагын дарга, нягтлан бодогч нар гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан байхаас гадна үндсэн баримтын нэг хувийг хавсаргана.

5.6.Орон нутгийн сангийн эх үүсвэрээр хэрэгжүүлж байгаа төсөл, арга хэмжээг хариуцан гүйцэтгэж байгаа байгууллага нь зардлыг зохих шийдвэрт заасан хэмжээнээс хэтрүүлсэн тохиолдолд тухайн төрийн сангаас нэмэлт санхүүжилт олгохгүй, харин хэмнэлт гарсан бол төсвийн холбогдох дансанд эргүүлэн шилжүүлнэ.

Зургаа.Тайлагнал, ил тод байдал, хяналт

6.1.Орон нутгийн сангийн хөрөнгийн төлөвлөлт, зарцуулалт, гүйцэтгэл, санхүүжүүлсэн төсөл, арга хэмжээний мэдээллийг холбогдох шийдвэрийн хамт тухайн шийдвэр гарсан сард нь нэгтгэн олон нийтэд нээлттэй тайлагнаж, Шилэн дансны тухай хуульд заасан журмын дагуу байгууллагын цахим хуудас болон шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсаар дамжуулан хуульд заасан хугацаанд тогтмол мэдээлнэ.

6.2.Орон нутгийн сангийн зарцуулалтын жилийн эцсийн тайланд Төрийн аудитын тухай хуульд заасны дагуу аудит хийж, дүгнэлт гаргуулан сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд тайлагнана.

6.3. Орон нутгийн сангийн жилийн эцсийн зарцуулалтын тайланг аудитын дүгнэлтийн хамт уг тайлан гарснаас хойш 15-20 хоногийн дотор байгууллагын шилэн данс, цахим хуудсаар дамжуулан нийтэд мэдээлнэ.

6.4. Сумын Засаг даргын Тамгын газрын Санхүүгийн алба орон нутгийн сангийн зарцуулалтад хяналт тавьж, зардлын гүйцэтгэл, эх үүсвэрийн үлдэгдлийн мэдээг тооцон гаргаж, дүнг улирал бүр иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал болон Засаг даргад танилцуулна.

6.5. Төсвийн тухай хуулийн 69 дүгээр зүйлд заасан журмын дагуу тусгай сангийн хөрөнгийн зарцуулалтад хяналт, шалгалт хийнэ.

6.6. Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь орон нутгийн үйл ажиллагааг дэмжих сангийн санхүүжилтээр тухайн салбарт хэрэгжүүлсэн төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилт, хөрөнгийн зарцуулалтад хяналт тавина.

6.7. Орон нутгийн сангийн гүйцэтгэлд сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал бүх төрлийн боломжит аргаар хөндлөнгийн хяналтыг хэрэгжүүлнэ.

Долоо. Бусад зүйл

7.1. Орон нутгийн сангаас олгосон хөрөнгийг зориулалт бусаар зарцуулахыг хориглоно.

7.2. Зориулалт бусаар зарцуулсан тохиолдолд тухайн байгууллага төсөвт байгууллага бол батлагдсан төсвөөс нь суутган тооцож, аж ахуйн байгууллага бол тухайн байгууллагын харилцах данснаас үл маргалдах журмаар нөхөн төлүүлэх асуудлыг ажил гүйцэтгэгч, захиалагч байгууллагын хоорондын гэрээ, хэлцэлд тусгасан байна.

7.3. Орон нутгийн сангаас эх үүсвэрийг нь гарган санхүүжүүлж байгаа арга хэмжээ, төслийг хэрэгжүүлэхдээ бараа, материал, ажил, үйлчилгээг тухайн үеийн зах зээлийн үнэ, ханшаас дээгүүр бэлтгэсэн буюу гүйцэтгэсэн, хөрөнгийг зориулалт бусаар зарцуулсан, үр ашиггүй зардал гаргасан зэргээр хөрөнгийн ашиглалтад зүй бусаар хандсан тохиолдолд тухайн төсөл, арга хэмжээг хариуцсан төсвийн захирагч, нягтлан бодогч нарт зохих хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага ногдуулна. Хэрэв уг асуудал нь авлига, ашиг сонирхлын зөрчил болон эрүүгийн шинжтэй байвал хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлнэ.